

Матеја Младеновић

Гимназија Обреновац, 2. разред

САН

Тихи, новопечени пензионер стоји пред отимачем и размишља, док му у ушима и даље одзвања: „Паре или живот“?! „Да ли да му дам само новчаник или предам и породично благо, сребрнину и све што је од мојих остало? Да ли ће ме тада оставити на миру“? Изгледа да ће пензионер, веома рационално, одабрати прву солуцију.

Значајно узрујан, али са необичним олакшањем одише човек који је управо спасао живу главу. Тако, док је одлазио са места злочина, где се сусрео са смрћу, није ни помишљао да било кога позове. И зашто би? Ово је за њега била само још једна ситуација у којој се понео рационално и храбро. Заправо, боље речено, понео се веома одговорно, као какав господин у невољи, а права господа се не хвали таквим подвизима, већ пушта остале да их сами увиде. Пензионер настави даље своју јутарњу шетњу и уђе у прометну улицу. Зачуди се када је видео много младих људи како чекају на неколико аутобуских станица које су се налазиле веома близу једна другој. И ако се нигде није упутио, стаде између њих. Својим изгледом је одударео од околне. Црни капут, сиви џемпер и старе панталоне, заједно са изношеним, одрпаним ципелама чинили су га неупадљивим, а баш то је оно што га је издвајало од осталих. Његова појава је била сведена на једну прозирну сенку која је својим држањем силно покушавала да се стопи са ништавилем и утоне у вечни заборав. Оно што је једну велику ходајућу бесмислицу чинило још глупљим призором јесу насмејана лица која су изговарала тако просте, а опет тако, само њему, неразумне речи. Дечаци у спортским тренеркама и фудбалским патикама били су први чији је разговор пензионер успео да пречује. Била је то бурна расправа око тога да ли је досуђени пенал на прошлом мечу био валидан, или пак непостојећи. „Каква су то била времена када сам ја још бранио! Па не би могли да ми дају

ни шеснес таквих пенала!“ Присећао се он неких старих дана, од којих је једино остао један трофеј са градског турнира, за најбољег голмана. Мало се проби испред, до бучног и прометног пута, да види аутобус како долази. Две девојчице које су носиле ранчеве и истоветне, танке розе јакне причале су о рођендану неке њихове другарице и томе како је она, из неког разлога, одбила да позове четврту другарицу. Њих две су сматрале да је за то одговорна мајка слављенице, јер је мислила да неваспитану децу која дају себи за право да одговарају наставници физике и не раде домаће задатке само зато што им се „не свиђа предмет“ не треба звати у стан код њене ћерке. Две другарице су се ипак сложиле да би им било лепше да је и она могла да дође. „Ја сам био сјајан ђак, који је увек слушао и радио све на време, али опет... понекад сам се дружио са оним Владом који је пушио... Можда ни Шоне није био најбољи, али ипак је боље што је се мама умешала“, сматрао је пензионер. Док су му мисли биле обузете, бучна и прљава шклопоција је стигла. То га трже, он одлучи да уђе и нађе себи место. „Боже, колико сам беспослен откако сам завршио са својим послом“, рече у себи. Али оно што овај човек никако није могао да увиди била је апсурдност ситуације у којој се налази, као да је био највећи непријатељ Албера Камија. Будућност у оличењу прошлог времена седи заједно са децом и открива им шта ће постати. Али она седи и мудро ћути, не показујући себе довољно. Можете се питати, да ли се то она игра са нама, па не жели да себи смањи ужитак тиме што би нам пре времена показала све карте, по којима дефинитивно губимо сав улог, или је то ипак ствар класе, те она жели да увиди ко је достојан да постане изузетак. Како год било, он је и даље мировао док је аутобус полако кретао, не схватајући колика је празнина коју је унео са собом. Дечаци су у међувремену променили тему и прича се сада водила око нечега што пензионер није схватао, а имало је везе са интернетом. Нагло, возач уврну волан и скрете за једну кривину. Када га је прошао напад вртоглавице, он отвори очи. Десно од њега

су седеле оне две другарице, али сада му се учинише старијим. Заправо, не само старијим, већ су носиле и неке друге ствари. Или му се ипак чинило? Једна од њих две је посматрала зграде које су пролазиле, нагнуте главе на стакло прљавог прозора аутобуса. Коса јој била неуредна, рашчупана, очи поспане и кржаве. Њена другарица је седела помало забачене главе за седиште и деловало је као да би сваког трена могла да се исповраћа. Носила је мајицу која је била веома кратка и фармерке које су биле отворене на коленима и изразито уске. Пензионер се забринуо за њено материјално стање и још је приметио непрозирну кесу коју је држала између ногу. Одатле је допирао некакав звук који асоцира на сударање стаклених предмета. И ако су причале тихим гласом, који је подсећао на мумлање, бесмислица је успела да чује да једна од њих спомиње да је тамо неки „афтер“ био завршен на веома лош начин. „Ваљда тај друг Афтер није добио батине“, уплаши се он. Док је тако пензионер још разматрао како је лоше то што деца којима смета возња морају да путују до школе аутобусима и максимално се фокусирају да из уста не избаце крстарећу ракету, пређе погледом на седишта испред другарица. Тамо је видео два дечака чији га је разговор вратио у младе дане. Или два момка? И они му се учинише старијим него на станици. Момак до прозора је на себи имао качкет и нешто је жустро објашњавао и гестикулирао свом другу. Пензионер примети да је имао неколико посетотина да десној песници. За то време, друг са кратком косом је све време слушао и повремено проклињао сплав. Носио је црну мајицу са натписом „Crazy North“, шта год то значило, црну тренерку и изразито шарене и „надувене“ патике. Он је у једном моменту почео упорно да тврди како ће сутра увече „понети палицу и банути том глодару у крај, па ако треба и на гајбу“. Бесмислица није баш најбоље успевала да повеже о чему они заправо причају али је дошао до закључка да момци говоре о бејзбол мечу који ће се одиграти сутра увече, док сада, на путу за школу причају о пецању са њиховог сплава. Опет, он није успевао да схватити да је буђење дошло да покупи још живота, који ће се ускоро у потпуности предати својим пожудама и слабостима. Постаће заробљеници који ће свој затвор носити са собом. Постаће слепци у лавиринту. Постаће муве у тегли. Постаће жабе у води која се постепе-

но загрева, а све то како не би морали да у очи погледају звер са којом морају да се суоче, а затим целокупној тој борби дају смисао. Пензионер се изненади када возач опет нагло скрену. Овога пута, поново заокупљен мислима, још је мање био спреман на тај потез. Полако отвори очи и погледа у правцу оне две девојке, али сада је видео само једну. Запрепастио се. Изгледала је бар двадесет година старије. Лице јој је било суморно и изборано, поглед стакласт. Ни по чему се више није могла препознати, ни по лепоти, ни по лепој одећи, гласу... Олупина од човека није могла да дође себи. „Када су њих две изашле? Када је ова жена села овде? Нисмо још ни стигли до школске станице. Како је могуће да ништа нисам приметио“? Док су му ова питања севала у глави, он примети да жена дрхтавом руком држи телефон и чита нешто. Пензионер се мало уздигну у седишту и виде део наслова у електронском издању „Политике“: „Инфлација је вртоглаво пора-“, . „Сигурно се сада нервира што су рачуни скупљи, што не може да себи купи нешто лепо у тржном центру...“, набрајао је он у глави. За око му је запао врх неке мале, стаклене флаше коју је жена држала у џепу танке јакне. Није могао да закључи које је пиће у питању, па полако преусмери поглед на седишта испред. Тамо су седела два мушкарца. Један се држао руком за седиште испред себе, а олупина примети да је имао неколико бројаница на њој, док му је око врата висио крст. Особа поред њега је изгледала слично – прљаво и безнадежно. Пензионер се сада већ озбиљно питао да ли је заспао у неком моменту. Шта је пропустио? Пређе погледом преко папира које је држао мушкарац ближе њему. Када је видео да штампаним словима пише „Министарство за рад, запошљавање, борацка и социјална питања – Одобрење за примање социјалне помоћи“, он одлучи да устане и оде до возача. Није стигао ни да постави питање, када се аутобус заустави, а врата отворише. Он изађе и угледа школу и децу која су весело излазила. Лица и држање три особе које су унеле nelaгоду пензионеру одједном се променише. Сада су постала тако весела и срећна док су им деца прилазила и започињала са причом о томе шта су данас учила, како су знала да ураде задатак на табли из математике и како ће сигурно зато једнога дана бити астронаути. Црна рупа је упијала тај призор и чудила се овом крају путовања. Ускоро ће

подне, те он одлучи да купи новине и увери се и сам у лоше стање српске економије. Пређе брзо преко текста: „Уколико Србија не прихвати нови предлог ЕУ за коначно решење питања Косова, сучиће се са до сада невиђеном изолацијом која подразумева заустављање и повлачење инвестиција и укидање безвизног режима. Сматрамо да европском јединству више ништа не сме стати на пут и морамо до краја бити истрајни и у осуди руске агресије и увођењу санкција, наводи се у саопштењу“. Пензионер помисли како се очито времена мењају, јер када је он био у пуној снази, није било оволико простора за бирање као сада. Ипак, оно што је заборавио јесте да Србија више није у деведесетим и да „Политика“ више не кошта петнаест милијарди динара. Није схватио ни то да нам се прети истим стварима и да заправо Европа прст, уместо на обарачу, држи на „нон – пејперу“. Његову удубљеност у политичке теме прекиде врисак: „Погледај се!“ Човек се толико уплаши и нагло окрете да једино што је успео да види јесте севање из пиштоља.

Тихи, новопечени пензионер скочи из свог кревета. Био је мокар. Тресао се. Његов мали и лепо уређен стан никада није био тешњи. Недостајало му је ваздуха. Он се свакако опоравио, већ у току преподнева, немојте да се бринете, али колико год покушавао да потисне овакве сулуде идеје и снове у својој глави, они ће наставити да га прогањају као сене прошлог живота у којем није био само бескорисни организам сведен једино на постојање. Они су утваре које покушавају да му објасне да он неће, када дође пред Бога, бити оно

што је могао да постане, јер се плашио, јер му је лакше било да иде линијом мањег отпора и да буде осредњи човек. Напустивши своје снове, који су требали да његовом Сизифовом послу и животу дају смисао, њему је сада једино преостало да се истих клони, заувек.

НАПОМЕНЕ

- У уводу овог дела, као и при самом крају, искоришћена је, стилизована и преобликована идеја одузимања својине, блага у културном, националном и политичком смислу (Пример: *Паре или живој; Евроја уместио на обарачу држи њрсџ на нон – њејперу*) од стране отимача који се касније назива Европом. Аутор текста је то преузео из текста професора на Филозофском факултету Универзитета у Београду, Владимира Вулетића, који је објављен у рубрици „Погледи“ у листу „Политика“.
- У делу се помињу идеје и различити мотиви апсурдизма којима се највише бавио Албер Ками. Оне су преузете, обликоване и коришћене из његовог дела „Мит о Сизифу“.
- Рад није писан под било којим обликом менторства и све што је преузето или искоришћено од других аутора текстова је наведено овде.